

THAM LUẬN
CỦA THƯỜNG TRỰC ỦY BAN QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH
tham mưu, phục vụ Ủy ban Thường vụ Quốc hội giám sát chuyên đề về
“Việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm trật tự, an toàn giao thông
từ năm 2009 đến hết năm 2023”

- *Kính thưa đồng chí Vương Đình Huệ, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch Quốc hội, Chủ trì Hội nghị;*

- *Kính thưa các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước;*

- *Kính thưa các quý vị đại biểu;*

- *Thưa toàn thể các đồng chí!*

Thực hiện Kế hoạch phục vụ Hội nghị triển khai thực hiện Chương trình giám sát của Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội (UBTVQH) năm 2024; thực hiện phân công của Tổng thư ký Quốc hội, là cơ quan chủ trì tham mưu, phục UBTVQH giám sát chuyên đề *“Việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm trật tự, an toàn giao thông từ năm 2009 đến hết năm 2023”*, thay mặt Thường trực Ủy ban Quốc phòng và An ninh (UBQPAN) tôi xin trình bày việc triển khai thực hiện giám sát chuyên đề trên như sau:

I. KHÁI QUÁT HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT CHUYÊN ĐỀ VÀ GIÁM SÁT THƯỜNG XUYÊN CỦA UBQPAN TRONG NĂM 2023

1. Kết quả đạt được

Được sự đồng ý của UBTVQH, năm 2023, UBQPAN đã tổ chức giám sát chuyên đề về *“Việc thực hiện Nghị quyết 99/2019/QH14 của Quốc hội về việc tiếp tục thực hiện, nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về phòng cháy, chữa cháy giai đoạn 2020-2022”* theo Nghị quyết số 901/NQ-UBQPAN15 ngày 17/3/2023 của UBQPAN về việc thành lập Đoàn giám sát của Ủy ban.

Thực hiện Nghị quyết nêu trên và Kế hoạch giám sát (ban hành kèm theo Nghị quyết), Đoàn giám sát của UBQPAN đã tiến hành làm việc, nghe Chính phủ và các bộ, ngành chức năng⁽¹⁾ báo cáo; tổ chức các Đoàn công tác tiến hành giám sát trực tiếp tại một số địa phương và các cơ quan, đơn vị cơ sở⁽²⁾. Trên cơ sở tổng hợp báo cáo của Chính phủ, các bộ, ngành trung ương,

⁽¹⁾ Tổ chức các buổi làm việc với Chính phủ, các bộ: Công an; Quốc phòng; Xây dựng; Công Thương; Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Giao thông vận tải; Giáo dục và Đào tạo; Thông tin và Truyền thông; Khoa học và Công nghệ; Y tế; Kế hoạch và Đầu tư; Tài chính.

⁽²⁾ Tổ chức các Đoàn công tác làm việc tại các địa phương: Hải Phòng, Quảng Ninh, Hải Dương, Nghệ An, Bình Định, Khánh Hòa, Lâm Đồng, Bình Dương, Tiền Giang; Tập đoàn dầu khí Việt Nam, Tập đoàn điện lực Việt Nam; khảo sát thực tế tại một số doanh nghiệp, đơn vị...

Ủy ban nhân dân 63 tỉnh, thành phố và kết quả giám sát trực tiếp của các đoàn công tác. Đoàn giám sát đã báo cáo xin ý kiến UBQPAN xem xét, đánh giá kết quả giám sát tại phiên họp toàn thể UBQPAN.

Ngày 26/10/2023, UBQPAN đã ban hành Báo cáo Kết quả giám sát “Việc thực hiện Nghị quyết 99/2019/QH14 của Quốc hội về việc tiếp tục thực hiện, nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về phòng cháy, chữa cháy giai đoạn 2020-2022” báo cáo UBTVQH và gửi các cơ quan hữu quan.

Qua hoạt động giám sát chuyên đề nêu trên, Ủy ban đã đánh giá đầy đủ, khách quan, toàn diện những kết quả đạt được của Chính phủ, các bộ, ngành, địa phương trong thực hiện chính sách, pháp luật về phòng cháy, chữa cháy (PCCC); đồng thời chỉ ra những hạn chế, bất cập nguyên nhân chủ quan và khách quan, đề xuất, kiến nghị về hoàn thiện chính sách, pháp luật liên quan đến PCCC, về tiếp tục thực hiện Nghị quyết 99/2019/QH14, về xây dựng lực lượng PCCC, kinh phí phục vụ hoạt động PCCC, bảo đảm chế độ, chính sách đối với người tham gia hoạt động PCCC. Kết quả cụ thể đã được thể hiện đầy đủ tại Báo số 1452/BC-UBQPAN15 ngày 26/10/2023.

Ngoài ra, UBQPAN tổ chức giám sát thường xuyên các nội dung: Việc ban hành văn bản quy pháp pháp luật triển khai thực hiện các luật, nghị quyết do UBQPAN chủ trì thẩm tra; tình hình thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, an ninh, ngân sách quốc phòng, an ninh năm 2023, phương hướng nhiệm vụ quốc phòng, an ninh và ngân sách quốc phòng, an ninh năm 2024; tình hình bảo đảm trật tự an toàn giao thông năm 2023, phương hướng nhiệm vụ bảo đảm trật tự, an toàn giao thông năm 2024; tình hình thực hiện Nghị quyết số 99/2019/QH 14 của Quốc hội về công tác bảo đảm phòng cháy, chữa cháy phục vụ Kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XV.

2. Hạn chế, khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện

- Khối lượng công việc năm 2023 của UBQPAN tăng đột xuất, nhất là hoạt động lập pháp đã ảnh hưởng không nhỏ đến việc bố trí nhân lực và thời gian hoạt động giám sát.

- Việc tham gia các Đoàn giám sát của đại biểu còn hạn chế (do nhiệm vụ của Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban cũng rất nhiều và nặng nề) nên đại biểu chưa tham gia được đầy đủ hoạt động giám sát theo Chương trình.

- Một số báo cáo của cơ quan, tổ chức địa phương còn hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu đặt ra của Đoàn giám sát, nên hầu hết các báo cáo của các đối tượng chịu sự giám sát phải báo cáo bổ sung theo yêu cầu của Đoàn giám sát, nên ảnh hưởng đến tiến độ chung của Đoàn giám sát.

II. THAM MƯU, PHỤC VỤ UBTVQH TRIỂN KHAI HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT CHUYÊN ĐỀ VỀ “VIỆC THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH, PHÁP LUẬT VỀ BẢO ĐẢM

TRẬT TỰ, AN TOÀN GIAO THÔNG TỪ NĂM 2009 ĐẾN HẾT NĂM 2023”

1. Tình hình triển khai thực hiện nhiệm vụ

Ngày 08/6/2023, Quốc hội ban hành Nghị quyết số 90/2023/QH15 ngày 08/6/2023 về Chương trình giám sát của Quốc hội năm 2024 đã giao UBTVQH tổ chức giám sát đối với 02 chuyên đề, trong đó có chuyên đề: *Việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm TTATGT từ năm 2009 đến hết năm 2023* và chủ trì ban hành kế hoạch và tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết này.

Thực hiện sự phân công của Quốc hội, UBTVQH đã ban hành Nghị quyết số 833/NQ-UBTVQH15 ngày 27/7/2023 về chương trình giám sát của UBTVQH năm 2024 và Nghị quyết số 838/NQ-UBTVQH15 ngày 02/8/2023 của UBTVQH về thành lập Đoàn giám sát chuyên đề “*Việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm TTATGT từ năm 2009 đến hết năm 2023*”. Nghị quyết số 838/NQ-UBTVQH15 đã giao “*Thường trực Ủy ban Quốc phòng và An ninh chủ trì tham mưu Đoàn giám sát về nội dung, chương trình, kế hoạch giám sát; tổ chức triển khai thực hiện và tổng hợp, hoàn thiện báo cáo kết quả giám sát*”.

2. Kết quả thực hiện

Theo sự phân công của UBTVQH, thực hiện chỉ đạo của Trưởng đoàn giám sát, Thường trực UBQPAN chủ trì tham mưu Đoàn giám sát xây dựng, ban hành các văn bản sau:

- Kế hoạch số 673/KH-ĐGS ngày 30/10/2023 của Đoàn giám sát về việc thực hiện giám sát chuyên đề “*Việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm TTATGT từ năm 2009 đến hết năm 2023*”. Tiến độ thực hiện nội dung giám sát.

- Xây dựng, hoàn thiện Đề cương báo cáo của Đoàn giám sát, các Đoàn ĐHQH tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; các Đề cương gợi ý nội dung báo cáo của Chính phủ, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Bộ Giao thông vận tải, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Bộ Y tế, Bộ Tài chính, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Tư pháp, Bộ Xây dựng, Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn; các cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp có liên quan.

- Mục đích của hoạt động giám sát là:

- + Đánh giá kết quả đạt được, hạn chế, khó khăn, vướng mắc, nguyên nhân; chỉ rõ trách nhiệm của Chính phủ, các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ; Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp và cá nhân có liên quan;

(b) Rút ra bài học kinh nghiệm để nâng cao hiệu quả việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm trật tự an toàn giao thông (TTATGT);

(c) Đề xuất giải pháp hoàn thiện cơ chế, chính sách, pháp luật nhằm tăng cường hiệu lực, hiệu quả tổ chức thực hiện, nâng cao chất lượng, hiệu quả của công tác bảo đảm TTATGT giai đoạn tiếp theo.

- Kế hoạch số 673/KH-DGS ngày 30/10/2023 của Đoàn giám sát đã giao Thường trực UBQPAN chủ trì tham mưu và chịu trách nhiệm về nội dung, chương trình, kế hoạch giám sát chuyên đề việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm TTATGT; phối hợp Thường trực Hội đồng dân tộc, Thường trực các Ủy ban khác của Quốc hội, các cơ quan thuộc UBTVQH trong việc triển khai nội dung, chương trình, kế hoạch giám sát, xây dựng, tổng hợp, hoàn thiện báo cáo kết quả giám sát chung của Đoàn giám sát.

- Thực hiện nhiệm vụ do UBTVQH và Đoàn giám sát giao, Thường trực UBQPAN đã cố gắng, tích cực và chủ động để thực hiện và hoàn thành các công việc tính đến thời điểm hiện nay, bảo đảm tiến độ, chất lượng.

3. Một số khó khăn, vướng mắc trong quá trình tham mưu, thực hiện

Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ được giao, Thường trực UBQPAN thấy rằng vẫn còn một số khó khăn, vướng mắc như sau:

Một là, về phạm vi nội dung giám sát: Chuyên đề: *Việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm TTATGT từ năm 2009 đến hết năm 2023* có phạm vi nội dung rất rộng, gồm 5 lĩnh vực giao thông, cụ thể: (1) lĩnh vực bảo đảm TTATGT đường bộ; (2) lĩnh vực bảo đảm TTATGT đường sắt; (3) lĩnh vực bảo đảm TTATGT đường thủy nội địa; (4) lĩnh vực bảo đảm an toàn hàng không dân dụng; (5) lĩnh vực bảo đảm an toàn hàng hải. Năm lĩnh vực này lại được điều chỉnh trong 5 luật khác nhau là Luật Giao thông đường bộ, Luật Đường sắt, Luật Giao thông đường thủy nội địa, Luật Hàng không dân dụng Việt Nam, Bộ luật Hàng hải Việt Nam và các văn bản pháp luật khác có liên quan.

Do các luật nêu trên được ban hành trong thời gian khác nhau, thời điểm hiệu lực thi hành khác nhau, dẫn đến thời gian giám sát cũng khác nhau. Trong đó, về lĩnh vực bảo đảm TTATGT đường bộ, thời gian giám sát từ ngày 01/7/2009 đến hết ngày 31/12/2023 (14 năm); về lĩnh vực bảo đảm TTATGT đường sắt, thời gian giám sát từ ngày 01/01/2019 đến hết ngày 31/12/2023 (4 năm); về lĩnh vực bảo đảm TTATGT đường thủy nội địa, thời gian giám sát từ ngày 01/01/2015 đến hết ngày 31/12/2023 (8 năm); về lĩnh vực bảo đảm an toàn hàng không dân dụng, thời gian giám sát từ ngày 01/01/2016 đến hết ngày 31/12/2023 (7 năm); về lĩnh vực bảo đảm an toàn hàng hải, thời gian giám sát từ ngày 01/01/2018 đến hết ngày 31/12/2023 (5 năm).

Hai là, thời điểm, bối cảnh triển khai giám sát cũng chưa thật hợp lý. Theo Nghị quyết số 90/2023/QH15 của Quốc hội và Nghị quyết số 838/NQ-

UBTVQH15 về thành lập Đoàn giám sát thì Đoàn giám sát ***báo cáo UBTVQH tại phiên họp tháng 9/2024 về kết quả giám sát; trình UBTVQH ban hành Nghị quyết về kết quả giám sát chuyên đề và báo cáo Quốc hội tại Kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2024).*** Trong khi đó, theo Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh đã được Quốc hội thông qua thì dự thảo Luật Đường bộ và dự thảo Luật TTATGT đường bộ sẽ được thông qua tại Kỳ họp thứ 7 (tháng 5/2024).

Để phục vụ có hiệu quả cho việc tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Đường bộ và dự thảo Luật TTATGT đường bộ, tại Phiên họp thứ 26 (ngày 12/9/2023) khi cho ý kiến về dự thảo Kế hoạch chi tiết, các đề cương báo cáo của Đoàn giám sát của UBTVQH, UBTVQH đã kết luận và yêu cầu sớm có Báo cáo kết quả giám sát sơ bộ trước khi trình Quốc hội xem xét, thông qua Luật Đường bộ và Luật TTATGT đường bộ tại Kỳ họp thứ 7 (tháng 5/2024).

Ba là, về cơ quan, đối tượng giám sát quá rộng, do với 5 lĩnh vực giám sát rộng, thì sẽ kéo theo là đối tượng giám sát cũng rộng. Ngoài các bộ, ngành chủ trì báo cáo như Bộ Giao thông vận tải, Bộ Công an, còn có các bộ, ngành khác, các cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp có liên quan nữa. Do đó, việc tập hợp, tổng hợp kết quả thực hiện của các đối tượng giám sát là một khối lượng công việc rất lớn, nhiều công sức. Trong khi đó, khối lượng công việc của UBQPAN tại kỳ họp thứ 6, kỳ họp thứ 7 là rất lớn, ảnh hưởng đến việc bố trí thời gian, chất lượng chuẩn bị, tham mưu, tổng hợp, xây dựng báo cáo về chuyên đề giám sát.

4. Một số kiến nghị, đề xuất

Để hoạt động giám sát chuyên đề *Việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm TTATGT từ năm 2009 đến hết năm 2023* bảo đảm chất lượng, Thường trực UBQPAN xin nêu một số kiến nghị, đề xuất như sau:

Thứ nhất, đề nghị các đối tượng chịu sự giám sát thực hiện nghiêm túc Kế hoạch số 673/KH-ĐGS ngày 30/10/2023 của Đoàn giám sát; xây dựng báo cáo theo đề cương và cung cấp đầy đủ tài liệu, thông tin, số liệu theo yêu cầu của Đoàn giám sát và chịu trách nhiệm về tính chính xác, trung thực, khách quan của nội dung báo cáo; gửi báo cáo về Đoàn giám sát bảo đảm đúng tiến độ để Đoàn giám sát chuẩn bị Báo cáo kết quả giám sát sơ bộ gửi Quốc hội trước khi Quốc hội xem xét, thông qua Luật Đường bộ và Luật TTATGT đường bộ tại Kỳ họp thứ 7 (tháng 5/2024). Theo Kế hoạch, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các Bộ, cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp có liên quan gửi báo cáo trước ngày **15/3/2024**; Chính phủ gửi báo cáo đầy đủ trước ngày **15/4/2024** (riêng nội dung về bảo đảm trật tự an toàn giao thông đường bộ gửi báo cáo trước ngày **15/3/2024**); Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương gửi báo cáo trước ngày **15/4/2024**.

Thứ hai, đề nghị Bộ Công an, Bộ Giao thông vận tải phối hợp chặt chẽ với Thường trực UBQPAN trong việc rà soát, tổng hợp các văn bản, đánh giá

báo cáo của các đối tượng chịu sự giám sát; thu thập, nghiên cứu, tổng hợp thông tin về nội dung giám sát; tham gia các hoạt động của Đoàn giám sát, Đoàn công tác làm việc với các cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát và cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan tại trung ương và địa phương.

Thứ ba, đề nghị thành viên Đoàn giám sát bám sát tiến độ, nội dung công việc đã quy định trong Kế hoạch chi tiết này để triển khai thực hiện. Đề nghị thành viên Tổ giúp việc phát huy tinh thần, trách nhiệm, tích cực tham gia vào các hoạt động của Tổ giúp việc trong việc tham mưu chương trình, kế hoạch làm việc cụ thể của Đoàn giám sát và các Đoàn công tác, xây dựng dự thảo báo cáo kết quả, tổ chức phục vụ các hoạt động của Đoàn giám sát và các Đoàn công tác bảo đảm kịp thời, đúng kế hoạch, chất lượng và hiệu quả.

Thứ tư, Đoàn giám sát tổ chức một số Tổ công tác do các đồng chí là đại biểu Quốc hội trong tổ công tác làm Tổ trưởng đến làm việc một lần hoặc một số lần với bộ, ngành, chính quyền địa phương chịu sự giám sát để làm rõ nội dung trong báo cáo của bộ, ngành, địa phương mình gửi đến Đoàn giám sát.

Thứ năm, Đoàn giám sát tổ chức Hội nghị giám sát tại Nhà Quốc hội để nghe Chính phủ, bộ, ngành địa phương (được triệu tập) báo cáo theo đề cương Đoàn giám sát đã gửi.

Trên đây là tham luận của Thường trực UBQPAN liên quan đến nhiệm vụ tham mưu, phục vụ Đoàn giám sát chuyên đề của UBTWQH về “*Việc thực hiện chính sách, pháp luật về bảo đảm TTATGT từ năm 2009 đến hết năm 2023*”, xin trân trọng báo cáo Hội nghị triển khai Chương trình giám sát năm 2024.

Xin trân trọng cảm ơn!

NINH

THƯỜNG TRỰC
ỦY BAN QUỐC PHÒNG VÀ AN